

توضیحات:

- ۳۰ نکته مهم و کلیدی
- ویژه آزمون آموزش و پرورش
- با قابلیت پرینت

**نکات مهم بخش ۲ مبانی
نظری تحول بنیادین در نظام
تعلیم و تربیت رسمی**

برای تهیه بسته کامل سوالات استخدامی مبانی نظری تحول بنیادین با پاسخنامه تشریحی، **اینجا** بزنید.

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، **اینجا** بزنید.

نکات مهم بخش ۲ مبانی نظری تحول بنیادین تعلیم و تربیت

۱- اساسی ترین جریان اجتماعی بشری و عامل اساسی پشتیبانی حیات طیبه در مورد فردی و اجتماعی است که باید توسط نهادهای ذیربط اجتماعی و هدایت شود. در واقع فرایندی که آن را «تعلیم و تعلم» یا «تربیت» می نامیم، یک حوزه مبانی و مبادی دارد که دارای جنبه‌های نظری است و عمدتاً بحث رفتاری در آن مطرح نیست، ولی بخش وسیعی از آن، رفتارهایی است که در این فضا و فرایند از مربی یا مربی صادر می شود، اعم از اینکه در فضای رسمی باشد یا غیررسمی. هر جا رفتاری اختیاری از مربی یا مربی صادر شود.

۲- تربیت عبارت است از فرایند تعاملی زمینه ساز از تکوین و تعالی پیوسته هویت متریان، به صورتی یک پارچه و مبتنی بر نظام معیار اسلامی، به منظور هدایت ایشان در مسیر آماده شدن جهت تحقق آگاهانه و اختیاری مراتب حیات طیبه در همه ابعاد.

۳- البته در فرایند تربیت تعامل مستمر بین مربیان و متریان، در خلا صورت نمی پذیرد و تحقق شایسته آن، به مثابه مهمترین عوامل اجتماعی زمینه ساز تحقق حیات طیبه، مستلزم مشارکت فعال تمامی عوامل اجتماعی سهمیم و موثر در آن، به ویژه پشتیبانی موثر عناصر اصلی اجتماع (خانواده، دولت، رسانه و سازمانها و نهادهای غیر دولتی) به منزله ارکان این فرایند در دوران معاصر است.

۴- در فرایند تربیت تعامل مستمر بین مربیان و متریان، در خلا صورت نمی پذیرد و تحقق شایسته آن، به مثابه مهمترین عوامل اجتماعی زمینه ساز تحقق حیات طیبه، مستلزم مشارکت فعال تمامی عوامل اجتماعی سهمیم و موثر در آن، به ویژه پشتیبانی موثر عناصر اصلی اجتماع (خانواده، دولت، رسانه و سازمانها و نهادهای غیر دولتی) به منزله ارکان این فرایند در دوران معاصر است.

۵- تربیت تخصصی، بخشی از جریان تربیت است که در راستای تکوین و تعالی پیوسته وجوه اختصاصی هویت بر بنیاد تکوین وجوه مشترک هویت انجام می گیرد تا متریان مرتبه ای از آمادگی برای تحقق مراتب حیات طیبه در ابعاد مختلف را به دست آورند که وصول به آن مرتبه از آمادگی، تنها برای بخشی از افراد جامعه لازم یا شایسته باشد.

۶- تربیت از منظر نحوه سازماندهی و اعتبار قانونی به ۲ دسته تقسیم می شود:

*رسمی

* غیررسمی

تربیت رسمی و عمومی در واقع آن بخش از این جریان تربیت است که با پشتیبانی دولت برای عموم افراد در دوره زمانی خاصی انجام می پذیرد .

۷- به نسبتی که زندگی پیچیده تر می شود، ضرورت فعلیت بخشیدن به امکانات و استعداد های بالقوه انسان ها برای حضور در جامعه بیشتر می شود. به بیان دیگر، جوامع امروزه به انسان هایی نیاز دارند که توانایی های انسانی وسیع تری در آنها تحقق یافته باشد. به همین دلیل است که واگذاری این امر به ساز و کار های معمول اجتماعی (تربیت غیر رسمی یا محیطی) امری نامعقول به نظر میرسد، زیرا موجب می شود بسیاری از آحاد اجتماع برای زندگی و مشارکت در حیات فردی، خانوادگی و اجتماعی به شایستگی های ضروری مجهز نشوند و ارزش های پذیرفته جامعه را چنانکه باید درونی نکنند و برای برقراری روابط مطلوب با خدا، جامعه و طبیعت قادر نگردند.

۸- انسجام و وحدت در یک جامعه مستلزم تربیت انسانهایی است که زمینه های با هم زیستن اجتماعی را داشته باشند. این مهم با شکل گیری عناصر معرفتی و گرایشی مشترک در هویت گروهی افرادی تحقق می یابد که در چهار چوبی رسمی و اعتباری تحت عنوان «ملت» یا «امت» با همدیگر زندگی می کنند.

۹- هویت ملی ماهیتی معرفتی و گرایشی و عملی دارد. لذا مهمترین عامل شکل گیری هویت ملی نه ساز و کار های صرفا سیاسی بلکه ساز و کار های فرهنگی و به ویژه تربیتی است

۱۰- از منظر اسلامی، تربیت در میان تمامی ساز و کار های اجتماعی، که زمینه ساز تحقق حیات طیبه اند، نقشی مهم و اساسی را ایفا می کند.

۱۱- کسب آمادگی برای تحقق حیات طیبه مقتضیاتی دارد. اقتضای این آمادگی آن است که آحاد جامعه آزادانه و آگاهانه در جهت تکوین و تعالی هویت خویش، که در واقع بزرگترین دستاورد حیات هر فرد است، در تکاپو باشند

۱۲- مقتضیات تکوین و تعالی هویت این است که انسانها قادر باشند در فرایند زندگی و حرکت تعالی جویانه، موقعیت خویش و دیگران را بشناسند.

۱۳- هویت ملی ماهیتی معرفتی و گرایشی و عملی دارد. لذا مهمترین عامل شکل گیری هویت ملی نه ساز و کار های صرفا سیاسی بلکه ساز و کار های فرهنگی و به ویژه تربیتی است.

۱۴- معرفت، بنیاد هر شایستگی و هر تحول وجودی است و درک و بهبود موقعیت، مستلزم معرفت است.

۱۵- هدف کلی تربیت عمومی (اعم از رسمی و غیررسمی) عبارتست از:

«تکوین و تعالی هویت مشترک (انسانی، اسلامی، ایرانی) متریان، همراه با توجه به وجوه اختصاصی هویت فردی و غیر مشترک (به خصوص هویت جنسیتی) ایشان به صورت یکپارچه در راستای شکل‌گیری جامعه صالح و اعتلای مداوم آن براساس نظام معیار اسلامی که از طریق کسب شایستگی‌های لازم (پایه و ویژه) صورت می‌گیرد»

۱۶- هویت، بخش نامتعیین و سیال و ناتمام و در عین حال یک پارچه وجود آدمی است که در جریان قبض و بسط زنجیره موقعیتهای زندگی توسعه و تعالی می‌یابد.

۱۷- در تقسیم‌بندی اعتباری ناظر به شئون حیات طیبیه به چند زمینه تقسیم می‌شود. تربیت از منظری به شئون و ابعاد حیات طیبیه، یعنی غایت زندگی بشری، نظر دارد. از این منظر، تقسیم تربیت (جریان آماده‌سازی فرد و جامعه برای تحقق حیات طیبیه) در شئون مختلف با وجود متحد و یکپارچه بودن حیات طیبیه، موضوعیت پیدا می‌کند. لذا چنان که گذشت، تربیت، در یک تقسیم‌بندی اعتباری ناظر به شئون حیات طیبیه، به شش ساحت تقسیم می‌شود که عبارتند از: تربیت اعتقادی، عبادی و اخلاقی، تربیت علمی و فناوری، تربیت اجتماعی و سیاسی، تربیت اقتصادی و حرفه‌ای، تربیت زیبایی‌شناختی و هنری و تربیت زیستی و بدنی.

۱۸- جریان تربیت را برحسب مراحل رشد (دوره جنینی، نوزادی، کودکی اول، کودکی دوم، اوایل نوجوانی، نوجوانی، جوانی، میانسالی، بزرگسالی و کهنسالی) می‌توان به انواع گوناگونی تقسیم کرد.

۱۹- تربیت عمومی بخشی از جریان تربیت است که در جهت تکوین و تعالی مداوم هویت متریان با تأکید بر وجوه مشترک هویت، ضمن ملاحظه ویژگی‌های فردی و غیر مشترک ایشان، صورت می‌گیرد تا متریان مرتبه‌ای از آمادگی را برای تحقق حیات طیبیه در ابعاد گوناگون به دست آورند.

۲۰- تکوین و تحول هویت در جنبه منفعل، از عناصر فطرت و طبیعت از یک سو و از سوی دیگر از عناصر موقعیت‌تأثیر می‌پذیرد.

۲۱- لایه‌های هویت متعامل و متداخل اند و نمی‌توان به صورت ایستا و مستقل به آنها نگریست.

۲۲- فرایند تربیت، به ویژه تربیت رسمی و عمومی، متوجه لایه های مشترک هویت است. توجه به لایه های مشترک هویت و تحقق اوصاف بعد اجتماعی کارکرد تربیت رسمی و عمومی را در راستای تشکیل جامعه صالح جمعی متریبان، و اعتلای مدام آن مورد توجه قرار میدهد.

۲۳- لایه جهانی یا انسانی بر آن دسته از مشترکات انسان ی تأکید می کند که در آن، تربی به چشم عضوی از جامعه انسانی نگریسته میشود.

۲۴- اعتقادات و ارزشهای دینی و مذهبی، از اساسی ترین نیازهای بشر و محور اصلی در شکل گیری لایه دوم هویت است.

۲۵- هویت جنسیتی از جمله مهمترین لایه هایی از هویت است که در نظام تربیت رسمی و عمومی به سبب اهمیت نهاد خانواده و نقش آن در تحقق جامعه صالح و در تداوم روند تکوین و تعالی هویت مشترک متریبان باید به آن توجه جدی شود

۲۶- تعیین مصادیق شایستگی های پایه برای متریبان در تربیت رسمی، در بازه های زمانی معین، در چارچوب فلسفه تربیت در جمهوری اسلامی ایران بر اساس ملاک های زیر صورت می گیرد:

اولویتهای نظام معیار اسلامی، نیازها و مقتضیات اجتماعی، با توجه به میزان رشد و توسعه یافتگی جامعه و چشم انداز تحولات پیش رو، یافته های پژوهشی مربوط به مشخصات و نیازهای مراحل رشد متریبان، دلایل ضرورت تحقق اهداف تربیت (برحسب نوع ساحتها) برای همگان، قابلیت تحقق پذیری شایستگی های مورد نظر، نسبت به عموم افراد جامعه.

۲۷- تربیت اختیاری نوعی از جریان تربیت است که شرکت متریبان در آن داوطلبانه است.

۲۸- مهمترین مولفه قوام بخش هر جامعه انسجام است. بدون وجود این فرایند، آحاد و گروه هایی که در یک تجمع انسانی گرد هم آمده اند، تداوم و استمرار نخواهد داشت

۲۹- با توجه به ضرورت پرداختن به «هویت ملی»، که از لایه های جمعی هویت متریبان است، باید در همه مراحل تربیت رسمی و عمومی بهره مندی از ذخایر ارزشمند فرهنگ و تمدن اسلامی ایرانی و ارتقای آن در تعامل با سایر فرهنگها مد نظر قرار گیرد

۳۰- به سخن دیگر در فرایند تربیت رسمی مفهوم عمومی ناظر به گروهی خاص از متریبان است که در دوره رشدی ویژه ای- کودکی دوم و نوجوانی و جوانی- قرار دارند.

ایران عرضه

مرجع نمونه سوالات

آزمون های استخدامی سراسری

به همراه پاسخنامه تشریحی

خدمات ایران عرضه:

- ارائه اصل سوالات آزمون های استخدامی
- پاسخنامه های تشریحی سوالات
- جزوات و درسنامه های آموزشی

برای تهیه بسته کامل سوالات استخدامی مبانی نظری تحول بنیادین با پاسخنامه تشریحی، **اینجا** بزنید.

همچنین جهت مشاهده آخرین اخبار استخدامی آموزش و پرورش، **اینجا** بزنید.

@iranarze